

han hverken finde hensigtsmæssig eller besparende, og jeg tror, at hans Betragtning er rigtig. Med Hensyn til de Understøttelser, som jo i en Mærkelighed have været bevilgede til litterær Virksomhed, turde det maaske være mig tilladt at henlede den høitærede Kultusministers Opmærksomhed paa en fortjent Mand, der, saavidt jeg veed, ikke nogen- sinde har faaet Understøttelse til litterær Virksomhed (En Stemme: Det er Tilfældet med Møgel). Jeg vil strax nævne den Mand's Navn, jeg tænker paa, det er nemlig den bekendte, og jeg tør vistnok tilføie yndede Forfatter, Thyregod. Jeg antager ikke, at der er ret Mange, som ville modsig mig, naar jeg udtaler den Opfattelse, at han er en folkelig Forfatter i Ordet's bedste Forstand; jeg tror ikke, man vil modsig mig, naar jeg siger, at hans Skrifter gennem- gaende ere beaandede af det Sande og Gode, og han har den — i alt Fald i mine Dine — særdeles gode Egenskab, at han hverken i religiøs eller politisk Forstand er nogen ensidig eller lidensabelig Partimand. Han læses vistnok med Glæde af de forskjellige Samfundsklasser, men især tror jeg, at han paa en heldig og tiltalende Maade egner sig for at glæde og gaane, aandelig talt, den menige Almue. Manden er imidlertid saa bekendt for os Alle, at jeg neppe behøver at anføre videre til hans anbefaling, og jeg vil derfor indskrænke mig til at henstille til den høit- agtede Kultusminister, om det ikke vilde være ham muligt at have Hr. Thyregod i velvillig Er- indring, saaledes forstaaet, at han herefter kan for- undes den Part i Understøttelserne til litterær Virksomhed. Efter min Overbevisning er Thyre- god en Mand, der fortjener en saadan Anerken- nelse, Begunstigelse og opmuntrende Haandsæk- ning, som vilde ligge i en sliq Understøttelse, og jeg vil blot endnu tilføie, at saavidt mig bekendt, ere hans økonomiske Omstændigheder af den Beskaffenhed, at ogsaa disse kunde gjøre en Under- støttelse for ham ønskelig i hans temmelig omfat- tende Forfattervirksomhed.

Formanden: Uddelingen af de enkelte Beløb paa denne Konto er ikke Gjenstand for særskilt Bevilling. Der er vel Berettigelse for de ærede Medlemmer til, naar de finde det rigtigt, at fremdrage enkelte som værdige eller uværdige, efter som Fordelingen foreligger i Betænkningen, men jeg tror dog, at det vil være mindre hen- sigtsmæssigt at fortsætte Behandlingen om enkelte Personer.

Tanber: Jeg maa bede det ærede Thing om Undskyldning, fordi jeg fører Forhandlingen hen til et Punkt, som de ærede sidste Kalere ikke have omtalt. Det er om Vaisenhuset, jeg skal tillade mig at ytre nogle faa Ord. Den ærede Dedsfører har allerede omtalt, hvorledes den Ord- ning, der i forrige Aar er truffen, ikke yder den

samme Nætsærdighed imod de øvrige Dele af Lan- det som imod Kjøbenhavn, idet der af de 28,000 Rd., hvortil Vaisenhusets Indtægter nu beløbe sig, kun kommer omtrent 4,000 Rd. til Fordeling paa Stifterne udenfor Sjællands Stift; Forholdet burde efter Folketallet snarere være omvendt. Den Betragtning, som den ærede Minister har gjort gjældende, nemlig at Oprindelsen til Vaisenhuset skrives sig fra Pesten 1711, og at Stiftelsen der- for bør komme Kjøbenhavn til Gode, kan jeg ikke tiltræde. Den Begunstigelse, som derved vistnes Kjø- benhavn, skulde da i alt Fald kun komme Vaisen efter de ved Pesten borttrevne Personer til Gode, men den skulde ikke forfættes i en Uendelighed, hvad der heller ikke fremgaar af Vaisenhusets Stiftelsesdokumenter. Jeg skal imidlertid særlig tillade mig at fremhæve det Forhold, hvori Sjæl- lands Stift er kommet ved den nye Ordning. De øvrige Stifter have dog faaet en lille Sum anvist, som skal komme dem særlig til Gode, og de have dog ogsaa, som den ærede Minister fremhæ- vede, en, skjøndt nu kun ringe, Udsigt — en meget mindre Udsigt end før — til at komme i Be- tragting ved Stiftelsens øvrige Virksomhed, men Sjællands Stift er ved den nye Ordning stillet saaledes, at det udelukkende er henvist til den Kjø- benhavnske Bestyrelses Raade. Ikke en eneste Met er tilfikkret forældreløse Børn fra Sjælland, og efter den hidtilværende Erfaring at dømmen er der ingen Grund til at antage, at den Kjøbenhavnske Bestyrelse af Vaisenhuset vil yde sjællandske Vais- ser nogen Nætsærdighed. Det er ved en tidligere Leilighed for ikke længe siden fremhævet, at den Kjøbenhavnske Bestyrelse vel ofte antager sig Børn fra Sjælland og giver dem Plads i Stiftelsen; men naar man ser nøiere til, er det i Virkeligheds- den Børn, hvis Forsørgelse paahviler Kjøbenhavn, men som derfra ere sendte ud til Sjæl- land, og som da føres tilbage til Kjøbenhavn, til Vaisenhuset eller til Opfostringshuset. De kaldes da Børn fra Sjælland, og det er paa denne Maade, at man, i det Mindste for en væsentlig Del, har ladet denne Stiftelses Goder tilflyde Sjælland. Naar de øvrige Stifter nu have faaet en lovbestemt, om end meget ringe Andel i denne Stiftelses Goder, forekommer det mig at være en ligesvem Uretfærdighed, at man ikke ogsaa tilstaa- r Sjællands Stift udenfor Kjøbenhavn en lignende sikker Udgang.

Munkjær: Jeg har bedet om Ordet for at gjøre et Par korte Bemærkninger til de ærede Medlemmer for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) og for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen). De have begge fundet en Fornøielse i at fremmane en Straamand og at sægte imod ham, idet de have fremstillet mig, som om jeg hørte til dem, der mente, at dette Thing var kar- rigt med sine Bevillinger til aandelige Anliggender,